

EL PAISATGE DEL MES

4 | BOIRA I BOSCOS D'AVETS A LA CATALUNYA ATLÀNTICA

VALLS DE COLORS MÀGICS AL BAISH ARAN

AL SECTOR MÉS OCCIDENTAL de la Val d'Aran, entre les valls dels rius Jòeu i Garona, s'estén la unitat del Baish Aran. Aquest enclavament —que comprèn des del Còth deth Hòro i Es Bòrdes fins al Pònt de Rei—, manté grans similituds amb moltes valls occitanes del nord dels Pirineus centrals. Pluja i boira són les constants d'aquesta regió, el nostre petit racó atlàntic per excel·lència, i també un paisatge influït per l'altitud, amb intervals molt importants entre els fons de vall i les zones elevades més abruptes. La Garona solca la unitat i esdevé, especialment en època de desglaç, el seu gran riu: l'abundància d'aigua i el règim de pluges, d'una manera tan clara com singular en el conjunt català, condicionen el paisatge vegetal d'Aran. Un viatge imaginari començaria a les rouredes humides —a base de roures pènols, roures de fulla gran, freixes i cirerers silvestres— que es fan a les zones més baixes, que en altres temps foren transformades per l'acció humana i convertides en conreus i prats de dall. Boscos de ribera molt interessants, landes de bruguerola i de gòdua, i pastures de fenàs atlàntic completen aquest paisatge tan tendre i verd. Les

fagedes —dominants un xic més amunt— són extenses, amb bons exemples a la Val d'Era Artiga de Lin i de Toran; si bé donen lloc progressivament, a mesura que es puja en altitud —fins ben bé els 2.000 metres—, a avetoses i boscos encatifats de moltes, d'aspecte nòrdic, gairebé encantat, refugi dels grans mamífers. Bedollars i altres bosquets subalpins, més amunt encara, precedeixen els prats alpins, culminals, protegits també en bona part dins espais de la Xarxa Natura 2000. Més enllà de la visió bucòlica del Baish Aran, però, també existeix una regió que ha sofert un cert desordre urbanístic, probablement massa focalitzada en els serveis i el comerç transfronterer i no sempre prou orgullosa d'una identitat cultural més reivindicada que no pas exercida. Els actius, però, són ben clars: on més podríem trobar tanta diversitat cultural i una paisatgística similar en tan poc espai? ◀ **Albert Ruhí**

Baish Aran

Situació: Vall d'Aran. **Municipis:** Inclou els termes de Bausen, Canejan, Les, Bossòst, Arres, Es Bòrdes, Vilamòs, Vielha e Mijaran.

Extensió: 248 km². **Informació:** www.visitvaldaran.com

MIRADOR

Cims i valls a la vista

Un dels millors miradors del Pirineu més alpi és la Val d'Era Artiga de Lin, especialment cada tardor. Antiga ruta d'accés que feien servir pastors i pagesos cap a la vall de Benasc, les altures que des d'aquí es divideixen són espectaculars, amb vistes sobre glaceres i cims agrestos. ◀

La carretera que puja fent revolts fins al poble de Canejan travessa bells boscos, mostra dels paisatges màgics del Baish Aran.

ISIDORO RUIZ